

โครงการสร้างสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย
ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

หลักการและเหตุผล

การแพทย์แผนไทยในปัจจุบัน

ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลให้เป็นการแพทย์ทางเลือกอย่างหนึ่งแก่ผู้รับบริการและจากข้อมูลผู้มารับบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าเรือ ๓ ปี ย้อนหลัง พบว่า ผู้ป่วยมีภาวะปัญหาสุขภาพ ป่วยด้วยโรคระบบกล้ามเนื้อ ปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๙.๑๐, ปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๑๑.๒๘ และปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๙.๔๖ ซึ่งเกิดในกลุ่มวัยทำงาน, ผู้สูงอายุ, ผู้ป่วยเรื้อรังติดเตียง มีอาการปวดตามกล้ามเนื้อ ปวดตามข้อ ปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดบวมฟกช้ำตามกล้ามเนื้อ ในปัญหาสุขภาพดังกล่าว สามารถบำบัดด้วยตนเองได้โดยใช้ กิจกรรมการแพทย์แผนไทยได้แก่ การนวด อบ ประคบสมุนไพร โดยใช้สมุนไพรใกล้ตัวในชุมชน ซึ่งประโยชน์ของการนวดชนิดต่างๆ สามารถบำบัดอาการปวดเมื่อย ผ่อนคลายความเครียด ปวดหลัง ปวดเอว ฯลฯ ลดการใช้ยาได้ ลดการอักเสบฟกช้ำของกล้ามเนื้อและข้อได้ นอกจากนี้การประรูปสมุนไพรมาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพช่วยให้ชุมชนนำสมุนไพรที่มีมากมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น โภคภัณฑ์ น้ำมันเพลทานวด ยาดมสมุนไพร เพื่อเป็นการส่งเสริมการแพทย์แผนไทย อนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน การนำภูมิปัญญาพื้นบ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างปลอดภัย ทั้งทางด้านส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาลและการพัฒนาสมรรถภาพของประชาชัąนผู้รับบริการ

จากเหตุผลดังกล่าว เครือข่ายสุขภาพตำบลท่าเรือ ได้เล็งเห็นความสำคัญ และตอบสนองความต้องการของชุมชน และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสุขภาพโดยเครือข่ายสุขภาพในชุมชนสามารถดำเนินการเองได้ อีกเป็นการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพอย่างยั่งยืน โดยจัดทำโครงการนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เก็บกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ทักษะในการดูแลสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย
๒. เพื่อให้เก็บกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้และทักษะในการทำผลิตภัณฑ์ประรูปจากสมุนไพร
๓. เพื่อให้มีศูนย์เรียนรู้สมุนไพรการแพทย์แผนไทย เพื่อการศึกษาแก่ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ
๔. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง
๕. เพื่อจัดบริการ การรักษาด้านการแพทย์ให้ประชาชน มีทัศนคติต่องานแพทย์แผนไทย และหันมาใช้เป็นทางเลือกมากขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มวัยทำงาน ในเขตตำบลท่าเรือ จำนวน ๕๐ คน
  ๒. ผู้นำชุมชน ในเขตตำบลท่าเรือ จำนวน ๑๐ คน
  ๓. ผู้ดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงและกลุ่มผู้สนับสนุนในเขตตำบลท่าเรือ จำนวน ๑๐ คน
- รวมจำนวน ๗๐ คน

วิธีดำเนินการ

๑. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ
๒. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยส่งเสริมความรู้เรื่องการแพทย์แผนไทย และการใช้สมุนไพรในการรักษาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น การนวด, การประคบ, แปรรูปสมุนไพร และฝึกภาคปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรทำผลิตภัณฑ์ให้เอง และจำหน่ายในชุมชน ลูกประคบ ยาดมสมุนไพร น้ำมันโอลิขันกันยุง จำนวน ๒ วัน
๓. จัดทำศูนย์เรียนรู้สมุนไพร การแพทย์แผนไทยดำบลท่าเรือ
๔. ติดตาม และประเมินผลโครงการ
๕. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

สถานที่ดำเนินงาน

โรงพยาบาลสังเสริมสุขภาพดำบลท่าเรือ

ระยะเวลาดำเนินการ

พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึง มีนาคม ๒๕๖๑

งบประมาณ

ขอสนับสนุนงบประมาณจาก กองทุนหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ตำบลท่าเรือ เป็นเงิน ๒๘,๙๐๐ บาท (สองหมื่นแปดพันเก้าร้อยบาทถ้วน) ซึ่งตรงกับกิจกรรมประเภทที่ ๑ โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. กิจกรรมอบรมความรู้เรื่องการแพทย์แผนไทยและการใช้สมุนไพรในการรักษาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น การนวด, การประคบ, แปรรูปสมุนไพร ให้แก่ กลุ่มวัยทำงาน, ผู้นำชุมชน, กลุ่มผู้สนใจ ผู้ดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ในเขตตำบลท่าเรือ จำนวน ๗๐ คน
๑.๑ ค่าอาหารกลางวันแก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒ วัน จำนวน ๗๐ คน ๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท
เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
  - ๑.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มแก่กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๒ วัน จำนวน ๗๐ คน ๆ ละ ๔ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท
เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
  - ๑.๓ ค่าวัสดุสารที่จัดอบรมและศูนย์เรียนรู้สมุนไพร การแพทย์แผนไทย เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
  - ๑.๔ ค่าวัสดุการอบรม จำนวน ๗๐ คน ๆ ละ ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท
เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
  - ๑.๕ ค่าวิทยากร ๒ คน ๆ ละ ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท
เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
  - ๑.๖ ค่าป้ายไวนิลโครงการ ขนาด ๑ x ๓ เมตร จำนวน ๑ แผ่น
เป็นเงิน ๔๕๐ บาท
  - ๑.๗ ค่าป้ายไวนิลศูนย์เรียนรู้ ขนาด ๑ x ๓ เมตร จำนวน ๑ แผ่น
เป็นเงิน ๔๕๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งหมด ๒๘,๙๐๐ บาท (เงินสองหมื่นแปดพันเก้าร้อยบาทถ้วน)
- หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายต่างๆ สามารถถวายเข้ากันได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนสามารถดูแลตนเองและครอบครัวด้วยยาสมุนไพรเมื่อเจ็บป่วยได้ถูกต้องและปลอดภัย
๒. ประชาชนมีแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทย
๓. ประชาชนสามารถผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพรใช้เอง และจำหน่ายในชุมชนได้

ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวกุเราะห์ อุจิ)

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

ผู้เสนอโครงการ

(นายดาลัน มาลินี)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าเรือ

ผู้เห็นชอบโครงการ

เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบ เหตุผล.....

ผู้เห็นชอบโครงการ

เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบ เหตุผล.....

(นายอนรุช ประทีปอนันต์)

สาธารณสุขอำเภอท่าแพ

(นายบัณฑิต เลขะกุล)

กรรมการและเลขานุการ

กองทุนหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ตำบลท่าเรือ

ผู้อนุมัติโครงการ

เห็นชอบ อนุมัติให้ดำเนินการ

ไม่อนุมัติ เหตุผล.....

(นายบาสเด ยาระจันทร์)

ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ตำบลท่าเรือ